

Dokumentation av genomfört av nämndbesök Berzeliusskolan 1,2 och 7, 2024-02-14

Om nämndbesöken

Nämndbesöken är en del av bildningsnämndens systematiska kvalitetsarbete.

Besöket genomförs som ett samtal mellan Bildningsnämndens representanter och skolledning, medarbetare och elever på den skola besöket avser. Besöket leds av majoritetens ledamöter där en har rollen som ordförande.

Förvaltningen och skolan lägger upp ett schema för besöket. I underlaget till besöket finns en samtalsmall. Rubrikerna i mallen utgår från områden som har bäring på nämndens mål. Under varje område finns ett antal frågor som stöd och inspiration. Tanken är inte att man ska hinna med alla frågor. Vill du själv formulera frågor som passar in under rubrikerna och anpassade till den verksamhet du besöker är det bra. Ett bra sätt att förbereda sig inför besöket är att läsa igenom den dokumentation som ansvarig tjänsteperson skickar ut i förväg.

Verksamheten har ofta förberett sig noga och ofta är personerna värtaliga och vill berätta om sin situation och vad man arbetar med. Det kan vara svårt att se till att alla kommer till tals under besöket. Det är därför viktigt att som ordförande se till att fördela ordet på ett bra sätt under mötet. Det är majoriteten som leder mötet, men nämndens representanter hjälps åt att fördela ordet.

Vid varje besök finns en representant från förvaltningen med som ansvarar för dokumentation samt håller koll så att schemat följs.

Dokumentation och intervjuguide

Skola:	Berzeliusskolan
Deltagande ledamöter:	Lennart Allard, Maria Rantanen Modéer, Kerstin Johnsson
Deltagande tjänsteperson:	Hans Granath
Besöksdatum:	2024-02-14
Länk till skolans hemsida:	https://www.linkoping.se/forskola-och-utbildning/gymnasieskola/kommunala-gymnasieskolor/berzeliusskolans-gymnasium/

Inledning från skolledning

Ex. organisation, beskrivning av verksamheten, aktuella utvecklingsområden/utvecklingsprojekt.

Träff med skolledningen i form av områdeschef Magnus Johansson och rektorerna Linda Eklund, Mattias Dahlgren och Richard Olovsson hälsade välkommen.

Skolledningen informerade kort om skolan som helhet med tre olika verksamheter (grundskola, anpassad gymnasieskola och gymnasieskolan) och mer utförligt om sina gymnasieprogram. Det finns knappt 1100 elever i gymnasieskolan uppdelat på 10 paralleller per årskurs.

Områdeschefen beskriver en oro för trender kring sökbilden för naturvetenskapliga och tekniska gymnasieutbildningar i landet som helhet. Trenden har inte nått Linköping men i andra storstäder och vissa omkringliggande kommuner har förändringen redan börjat. I Nacka som Berzeliuskolan haft utbytesbesök med, har man sett minskningar med 20 procent i förstahandssökande till dessa program. Indikationerna från Norrköping är att minskningen är ännu större där då minskningen närmar sig 50 procent..

Rektor för introduktionsprogrammen beskriver att IM är en viktig del av skolans verksamhet, där man arbetar för att ge eleverna behörighet till studier, men där det även finns elever med andra mål än behörighet till studier. Det finns ett 40-tal elever inom verksamheten för IMA där knappt 10 finns på mellanstadienivå och övriga på högstadienivå. Gemensamt för dessa elever är en tidigare frånvaroproblematik. Utöver detta finns språkintrödnin inom IM-programmen. På Berzeliuskolan finns fortsättningsgrupper inom denna elevkategori.

För eleverna på Teknik- och naturvetenskapsprogrammet är läget gott, men rektorerna ser att det finns ett viktigt arbete att göra kring att behålla den sökbild man nu har. Det finns en oro för att detta kan förändras över tid. Rektorerna beskriver värdet av heltidsmentor och ger exempel på hur de används för att öka tryggheten kring situationer som kan och har uppstått i matsalen samt omklädningsrum. Den otrygghet som upplevts av vissa elever beror på den flaskhals som den försenade utbyggnaden av Vasahallen inneburit.

På frågan om utvecklingsområden svarar skolledningen att generellt sett ligger gymnasieskolan bra till på många områden, vilket gör att fokus ofta handlar om att bibehålla denna höga nivå och om möjligt öka och utveckla den.

Rektorerna beskriver fördelarna med företagskontakter och universitetskontakter vilket är en stor styrka för naturvetenskapliga och teknikutbildningar på gymnasienivå. Denna fördel arbetar skolan aktivt med att förvalta detta på bästa sett.

Träff med 7 elever

Eleverna berättar att äldre syskon påverkat valet. Under öppet hus var det fina lokaler som visades upp. Eleverna beskriver att många i omgivningen beskriver skolan i positiva ordalag.

Eleverna beskriver att det är en väldigt god gemenskap på skolan och har väldigt bra lärare. Alla får vara som man vill här på skolan. Eleverna beskriver att det varit lätt att komma in i skolan.

På frågan om hur man gör skolan bättre säger eleverna att utemiljön är tråkig med bara asfalt. Detta, menar eleverna, är märkligt med tanke på att teknikprogrammet med inriktningar som samhällsbyggnad och arkitektur borde kunna arbeta med detta. Det finns bra elevmiljöer att vara i skolan, med flera platser där man som elev kan vara när man är lektionsfri. Matsalen som är för liten ser eleverna som den miljöfaktor som är sämst.

När det gäller undervisningsmiljön finns det vissa salar med för små bänkar som miniaulan, men eleverna menar att de flesta salarna är mycket bra.

På frågan hur man ska få fler att söka till teknik- och naturvetenskapliga program, berättar eleverna

att det finns en felaktig bild av att det är jättesvårt och mycket plugg. De tror att det kan finnas problem att vissa elever är rädda för att kategorisera som "en nörd utan fritid".

Vad har Berzan lyckats med i sin framtoning?

Variationen av inriktningar ger oerhört många möjligheter och det lockar eleverna. Framför allt de fem inriktningarna inom teknikprogrammet ger en stor bredd. Eleverna beskriver att SYV på grundskolan arbetade mycket med att förändra bilden av yrkesprogrammen, därav att det blev något mindre fokus på att välja Berzans program.

Träff med lärare

Nämndens representanter fick därefter träffa fem lärare från skolans olika gymnasieprogram.

Skolans arbete med trygghet och studiero

Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en studiemiljö som präglas av trygghet och studiero. En förutsättning för detta är att elever, lärare och annan personal känner ett gemensamt ansvar för arbetsmiljön på skolan och har respekt för varandra. Eleverna ska beredas möjlighet att delta i utformningen av lärandemiljön, bland annat genom att medverka i utarbetandet av ordningsregler.

Skolledning

Hur arbetar ni på skolan för att alla elever ska känna sig trygga och ha studiero?

Lärare

Hur arbetar ni på skolan för att alla elever ska vara trygga och ha studiero?

Det finns ett elevdemokratiskt forum där lärare och skolledning träffar representanter för eleverna fyra gånger per år. Inför dessa möten skickar elevkåren ut en egen enkät som de använder som underlag inför dessa möten. Där ändras frågorna efter vad som är viktigt för eleverna.

Enligt lärarna är dock det starkaste skälet till trivseln är den fantastiska fadderverksamhet som finns i samband med skolstart. Elevkåren ansvarar, men med stor kontakt med skolledning och lärare. Lärarna beskriver hur urvalet av faddrar går till via ansökan och urval från elevkåren. Lärarna beskriver hur faddrarna hjälper till under introduktionen. De följer med eleverna i olika sammanhang, men även på vissa lektioner. Det här arbetet har utvecklats och förbättrats, men de senaste tio åren har detta arbete funnits. Den goda starten är grunden för den trygghet och trivsel som finns. Faddrarna har dessutom mycket goda kommunikationskanaler med föräldrarna.

På IMA kan man av naturliga skäl inte arbeta på detta sätt utan där ligger ett stort ansvar på lärarna att skapa en miljö som eleverna kan finna trygghet i. Hela verksamheten bygger på att skapa ett sätt att bryta den frånvaroproblematik som omger många av dessa elever.

Lärarna beskriver att studiero är normaliteten på skolan, vilket gör att detta inte är ett område där lärarna arbetar med riktade insatser. Det kan finnas vissa elever som kräver särskilda insatser och i de fall det behövs har fungerande insatser kunnat göras. På IM handlar det om att skapa en förändring vilket gör att fokus inte är studiero utan det finns en tydlig individuell plan för dessa elever där studieron sällan är det centrala.

Elever

Upplever ni att alla elever på skolan är trygga och har studiero? Vilken stämning/kultur tycker ni att det är på skolan?

Eleverna beskriver att det är en bra stämning på skolan med gott humör i klassrummen och lärarna har ett tillåtande sätt vilket gör att det blir högt till tak i klassrummen.

Eleverna känner inte att det otryggt utan det en god miljö i både klassrum och korridorer. Det kan vara stökigt på enskilda lektioner men det gör inte att det känns otryggt.

En elev beskriver att det känns som betygen är orättvisa inom IMS då det känns omöjligt för eleverna att nå högsta betyg i vissa ämnen. Det gör att eleverna är rädda att inte komma in på det program man önskar när de ska välja till gymnasiet..

Skolans arbete med digitalisering

Skolledning

Hur arbetar skolan med digitalisering?

Vilka fokusområden har ni på skolan just nu?

Lärare

Hur arbetar skolan med digitalisering?

Vilka utmaningar och vinster ser har ni sett med digitaliseringen?

Lärarna beskriver att ett gigantiskt steg togs i samband med pandemin. Lärarna använder det som stöd men det är läraren som är viktigast för att skapa ett lärande.

Nu finns stort fokus på AI, både att se hur examinationer ska genomföra men också vilka nya möjligheter som AI ger. AI är på så sätt ett viktigt skäl i digitaliseringsarbetet utvecklas. AI kan användas som en studiekamrat, tutor och det arbetar lärarna med att få eleverna att förstå. Det finns skillnader mellan olika lärare kring hur man arbetar med digitalisering. Lärarnas bild är att skolan ligger i framkant när det gäller digitalisering. Det finns därför behov av att hitta rätt balans kring detta för att nå den optimala lärzonen och bästa arbetssätt, vilket olika lärargrupper arbetar med. Problemen ser olika ut i olika ämnen, där ett viktigt område är att förstå hur eleverna arbetar med detta. Anpassningen till digitaliseringen rörande examinationer och examinationsformer kan komma att minska kraven på produktion och kvantitet från eleverna, vilket på så sätt leder till minskad stress hos elevernas. Ett område som lärarna står inför är att synen på källkritik måste ändras för att möta AI. Dock finns det andra behov och användningsområden för eleverna inom introduktionsprogrammen.

Elever

Vilka fördelar/hjälp ser du med att använda digitala verktyg (dator/padda) i undervisningen?

Vilka svårigheter ser du med att använda digitala verktyg i undervisningen?

Eleverna beskriver att de har god tillgång till digitala verktyg och lärarna använder dem tämligen regelbundet.

Skolans arbete med elevinflytande

Skolledning

Hur arbetar ni på skolan med elevinflytande?

Lärare

Vilket inflytande har eleverna på undervisningen?

Elever

I vilka frågor kan ni elever få vara med och påverka undervisningen?

Eleverna beskriver att de kan påverka examinationer och examinationsformer. Lärarna frågar eleverna där det är rimligt att eleverna har inflytande. Alla elever beskriver att de vet vem man ska vända sig till när man har idéer. Elevkåren är uppbyggd så att det finns ansvariga för områden, de skapar i sin tur utskott där intresserade elever kan tas in. Årsmötena är välbesökta enligt eleverna. Elevkåren har regelbundna möten med skolledning men även extramöten när det behövs.

Eleverna beskriver mycket goda erfarenheter från insparken och de är nöjda med den.

Skolans arbete med ökad närvaro för högre måluppfyllelse

Skolledning

Hur arbetar skolan för att främja en ökad närvaro?

Lärare

Hur arbetar skolan för att främja en ökad närvaro?

På IM-programmet är det centralt och där hämtar ibland personal elever till skolan i arbetet med att öka närvaron.

För teknik- och naturvetenskapsprogrammet är frånvaro ett litet problem, men det finns rutiner kring hur man ska arbeta om en elev får högre frånvaro. Där finns det uppgifter kring hur heltidsmentor och elevhälsa ska arbeta med detta.

På språkintröduktion är det mer problem med frånvaro där heltidsmentorn arbetar extra mycket med dessa elever och varje lite frånvaro.

Elever

Vad finns det för anledningar att vara frånvarande från skolan?

Vad kan skolan göra för att öka närvaron bland eleverna?

Det är tydligt för eleverna hur frånvaroreglerna fungerar. Eleverna upplever att den "vanliga" frånvaron är sen ankomst morgon och efter lunch. Vidare beskriver eleverna att frånvaron ökar när eleverna blir 18.

Har pandemin förändrat synen på närvaro? Eleverna beskriver att de inte hade någon distansundervisning under pandemin.

Skolans arbete med elever i behov av extra anpassningar särskilt stöd

Skolledning

Hur organiserar ni er på skolan kring extra anpassningar och särskilt stöd?

Vad ser ni för utvecklingsområden i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd?

Vad ser ni fungerar bra i just er organisation? Vilka framgångsfaktorer finns det för att arbeta med elever i behov av stöd?

Lärare

Hur fångar ni upp elever i behov av stöd?

Vad ser ni för utvecklingsområden och framgångsfaktorer finns i skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd?

Lärarna beskriver att det finns rutiner för hur man arbetar med elever som är i behov av extra stöd. Det finns olika sätt att arbeta med detta för att passa aktuell elev. Vidare beskriver lärarna hur de arbetar med Unikum när det gäller elever från andra skolor (individuellt val) som har behov av anpassningar och stöd. Lärarna beskriver att på gymnasiet är det inte problematiskt eller allt för tidskrävande att driva denna process när man har en skola med högpresterande elever. Däremot kan det finns andra problem inom introduktionsprogrammen där stödbehoven är så mycket större. Detsamma gäller för lärare inom grundskolan där arbetet är mer omfattande.

Det finns dock tillfällen i klassrummet där en lärare ibland måste göra val som i stunden gör att insatser måste göras vilket i stunden kan göra att alla elever inte får det stöd de behöver att nå så långt som möjligt.

Elever

Upplever ni att ni får stöd om ni behöver?

På vilka sätt kan man få hjälp på er skola?

Är det något ni saknar som skolan borde göra när det kommer till att få hjälp med era studier?

Det finns stödmöjligheter till stöd i matematik, kemi, fysik, svenska och engelska. K Dessa kallas räknestuga, kemistuga och skrivarstuga. Det finns flera lärare på plats som ger stöd vilket gör att man inte som elev behöver vänta på att få hjälp. Skolan bjuder på fika i samband med detta vilket eleverna uppskattar. Normalt är det 10-20 elever på plats under ett stödtillfälle. Tiderna ligger ofta på onsdagseftermiddagar då eleverna är lektionsfria. Det finns fler stödtillfällen under skolveckan.

Skolans arbete med att förbereda elever för arbete och vidare studier

Skolledning

Hur arbetar skolan med att förbereda eleverna för arbete och vidare studier?

Hur organiserar ni det arbetsplatsförlagda lärandet, APL (yrkesprogram)?

Hur samarbetar ni med universitetet?

Hur arbetar studie- och yrkesvägledare och annan personal på skolan för att förbereda elever för arbete och vidare studier?

På elevpåståendet kring att man inte når högre än D i kurser som historia inom IMS beskriver skolledningen är att det är tiden inte räcker till för de elever som ska hinna söka in till gymnasiet innan de blir för gamla för det. Validering görs inte av skolan. Tidsaspekten gör att det för en elev kan bli en konflikt mellan hur lång tid man kan lägga på ett ämne och hinna söka till gymnasiet.

För att skapa förutsättningar för att blanda eleverna från IMS med övriga har man varit noggrann med placering så deras verksamhet finns mitt i övrig verksamhet.

IMA, hur ska vi som nämnd tänka?

För närvarande kan inte kommunens samlade behov täckas när det gäller IMA, vilket beror på både lokalförutsättningar, personalförutsättningar men även individernas komplexa behov. IMA är beroende av hur arbetet med stöd och insatser fungerat i grundskolan. Det gör att en viktig insats som skulle påverka introduktionsprogrammen på gymnasiet är vilket insatser som gjorts i grundskolan. Rätt insatser där skulle minska behovet av platser inom IMA. Den nuvarande verksamheten med kvalificerat riktat stöd inom IMA skulle behövas för fler IMA-elever i kommunen, men genom att fortsätta att utveckla det nuvarande arbetet med exempelvis praktikplatser för dessa elever kan fler fungerande vägar hittas och då skulle troligen fler elever kunna tas emot inom IMA. För att nå dit måste dock möjligheter för samverkan mellan skolor och praktikplatser skapas och fördjupas. Det finns ett pågående arbete kring praktikplatser för att möta kraven som finns för att hitta lyckade lösningar för dessa elever. Det är viktigt att hitta en framtidsväg för eleverna inom IMA, annars finns en stor risk för att dessa individer hamnar i en framtida isolation från samhället. Skolledningen beskriver att det finns ett behov av att hitta dessa elever och passande insatser tidigare, vilket skulle kunna öka genomströmningen till en samhällsbidragande roll.

En oro som rektorerna ser är att intresset för naturvetenskap och teknik kan dala, så frågor som gränsar till detta önskar rektorerna draghjälp från politiken. Därutöver önskar rektorerna mer medel för att kunna arbeta med stimulans för riktigt duktiga elever. Berzelius försöker hjälpa till genom att ta emot elever från grundskolan som behöver utmaningar i vissa ämnen. Via gymnasiearbetet och handledning i detta finns samarbeten med universitet och högskola. Vidare skapas möjligheter främst inom matematik för eleverna att redan under gymnasiet läsa universitetskurser. Det är stor skillnad mellan olika institutioner och viljan att samarbeta. Något som är viktigt för rektorerna är att bibehålla den möjlighet de nu kan ge eleverna att fördjupa sina teknikintressen inom ramen för befintliga teknikämnen.

Lärare

Hur arbetar skolan med att förbereda eleverna för arbete och vidare studier?

Hur organiserar ni det arbetsplatsförlagda lärandet, APL (yrkesprogram)?

Hur samarbetar ni med universitetet?

Hur arbetar studie- och yrkesvägledare och annan personal på skolan för att förbereda elever för arbete och vidare studier?

Hur arbetar skolan med studiebesök i undervisningen?

Elever

Vad har du för mål med dina studier?

Vet du vad du vill göra efter du har läst klart här?

Vet du vart du ska vända dig om du behöver stöd/vägledning i frågor som handlar om fortsatta studier eller arbete?

Eleverna beskriver att det finns stöd för alla i form av stödgrupper där man kan närvara. Det finns möjlighet till extra stöd inför prov.

Eleverna beskriver vidare att deras mål är framtida studier och de vet att man alltid kan vända sig till SYV för att få information om krav på kurser för att nå en viss utbildning med särskilda krav. Ju längre man når i sin utbildning desto mer fokus och information om framtida studier.

Eleverna beskriver att de får vara med på framtidsmässor och LIU-dagar.

Eleverna inom IMS får också studievägledning från SYV, där man även kan få hjälp med att söka till gymnasiet. Dock beskriver eleverna att de inom ämnen som historia och religion kan man inte får höga betyg eftersom de inte kan läsa alla delar i ett ämne. Eleverna upplever betygsättningen som orättvis.

Hur skolan upplever att övergången mellan de olika skolformerna fungerar

Skolledning

Hur upplever ni att övergången mellan grundskola och gymnasium fungerar?

Lärare

Hur upplever ni att övergången mellan grundskola och gymnasium fungerar?

Avslutning tillsammans med skolledning